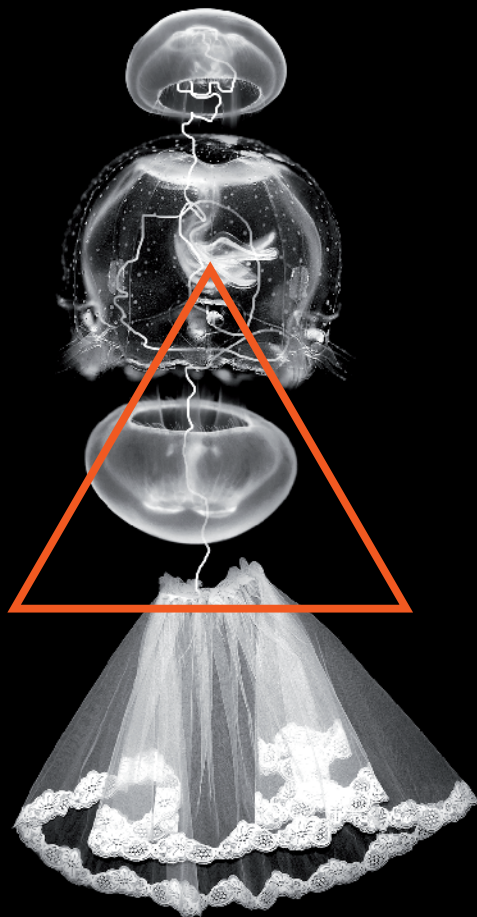
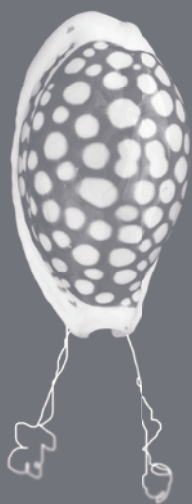

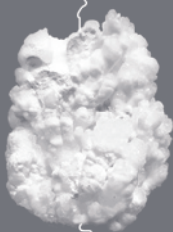
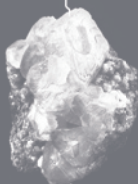
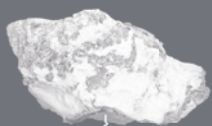
bílá zvířata jsou
velmi často
hluchá

host

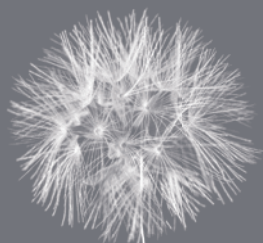

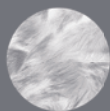
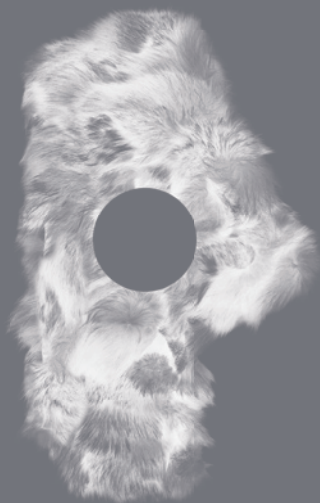
ivana
myšková

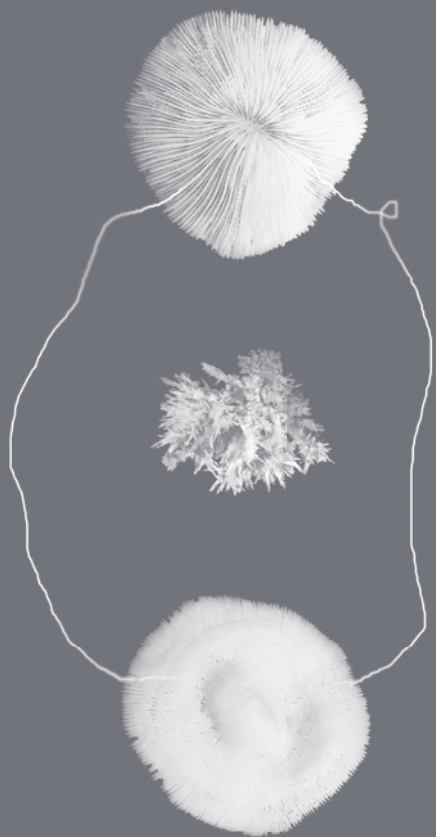

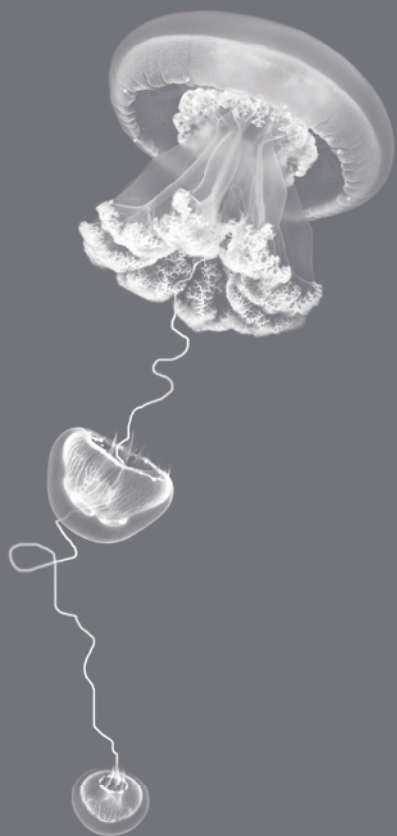

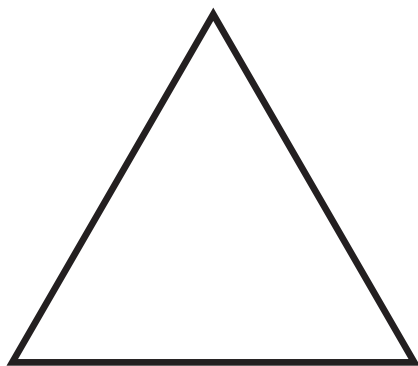

ivana
myšková

bílá zvířata jsou
velmi často
hluchá

Brno 2017

Tato kniha vznikla díky laskavé
podpoře Mezinárodního visegrádského
fondu a Ministerstva kultury ČR.

© Ivana Myšková, 2017

Illustrations © Martin T. Pecina

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2017
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-152-0 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-153-7 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-154-4 (Formát MobiPocket)

*Vrátovi, mému spolutvárci
a přemožiteli všech mých běsů*

„Jak se vám, sovičko a srnečko,
můžeme odvděčit?“

„Nemusíte se nám vděčovat, my jsme zvířátka,
my všechno máme a my nic nepotřebujeme!“

— Klárka Beránková, 4 roky

zavěs

Ženy možná nezacházejí rády do krajnosti ve
vnějším životě, ale v životě vnitřním dovedou
každou situaci využít do dna, pokud chtějí.

— Witold Gombrowicz, *Bakakaj*

Neprocházej se tu nahá, řekla si Soňa sama pro sebe a usmála se, když si vybavila Jana, jak se s obavami ohlíží po černých čtvercích oken a galantně jí nastavuje župan. Kdo by se sem díval, ptala se ho pokaždé, a proč zrovna na mě? Nikdy nevíš, utrousil Jan, pořád otočený k oknům.

Jan si tu připadá jako ve výkladní skříni. Přes zimu, když jasan před okny nemá žádné listí, je z toho nervózní a dohlíží, aby do ložnice přebíhala jedine v jeho županu anebo potmě. Musíme koupit závěsy, rolety nebo žaluzie, říká po takovém rituálu. Každopádně, smála se Soňa vždycky, když to řekl. V zimě to totiž říkal dost často a bude to říkat do té doby, dokud se strom před okny znovu neolístí. Pak se s ní klidně v pokoji pomiluje. Jako by rolety měli. Natolik Jan důvěřuje zpeřenému listí. Vzdálenosti nevěří. Soňa věří více vzdálenosti než listí. Přes dvůr je to k protějším oknům cirka sedmdesát metrů. Kdo by si takhle namáhal oči? A oken je na jejich straně taky dost. Proč by se někdo díval zrovna sem?

Soňa si připadala půvabná jen, když se zahlédla Janovými milujícíma očima nebo když se jí zachtělo psát. Když všechno těkání ustalo a myšlenky vyvstávaly hotové, celistvé a řadily se jedna za druhou a vše bylo tak zřetelné a jasné. Ano, když k sobě konečně přivolala rozutíkané myšlenky, připadala si přitažlivá. Někdy, když Jan ještě spal anebo už z bytu odešel, přistoupila k oknu nahá a zvědavě vyhlížela, kdo její nové půvaby rozezná. Možná i proto otálela s koupí závěsů, rolet nebo žaluzií, možná se jí líbilo žít ve výkladní skříní, možná ji vzrušovalo, že je s Janem vystavena cizím očím (na odiv i na odpor), a vlastně nestála o žádnou intimitu. Možná, že to jsou ty pravé důvody, pomyslí si Soňa, a ne to, že se nemůžeme rozhodnout, čím okna zatemnit. Nejspíš má ráda okamžiky, kdy Jan žárí na oči neznámého, který neexistuje, který je vymyšlen, okamžiky, kdy vlastním županem chrání její čest a cudnost. Zřejmě jí imponuje tehdy, když dá tím gestem jasně najevo, že ji tak trochu vlastní a nechce se o ni, ať už jakýmkoliv způsobem, s nikým dělit. Vidí v něm totiž onen atavismus, něco, co její muži před ním postupně poztráceli, jakousi chrabrost či rytířství — šupinku toho nebo jen záblesk.

Zdá se mi nepravděpodobné, pomyslí si Soňa, že by tam naproti někdo sledoval, až se tu objevím nahá. Jde o mžik, než přejdu z koupelny do ložnice, a na ten mžik že by tam naproti někdo den co den čekal? Soňa si zkouší představit někoho takového. Někoho, kdo číhá na okamžik, kdy přejde nahá z koupelny do ložnice. Ta představa ji baví. Tak trpělivý člověk je jejím opakem.

Ona nedokáže upřít oči do jednoho bodu, nevydrží pozorovat statickou scenerii víc než pár minut. Potřebuje pohyb a šramot, akci a humbuk, aby se měla na co dívat. Když upne pohled do krajiny, do vody nebo na hvězdy, neumí myslet na to, co sledují oči. Začne myslet na sebe a na to, že nesleduje krajinu. Na krajinu myslí, když ji nemá před očima. Musí se jí v hlavě usadit, musí se do ní poznenáhlu uložit jako ke spánku. Když se Soňa dívá, zároveň spustí kameru, zároveň nahrává. A když nahrává, soustředí se na co nejpřesnější otisk informací, je mechanismem, neprožívá. To Jan si žádný záznam nepožizuje. Nemusí si realitu vybavovat zpětně, nemusí ji zpětně nechat ožít. Když sedí na kopci a shlíží do krajiny, tak shlíží do krajiny, když zvrátí hlavu a kouká na hvězdy, tak kouká na hvězdy. Nečachruje s tím, co vidí, neukrajuje si z toho teď, aby mu zbylo na potom.

Možná, že z okna odnaproti ji večer co večer, noc za nocí pozoruje muž podobný Janovi. Ta představa ji pobaví. Pronajmu Janovi byt s protějššími okny a budu se před ním schovávat, aby mě neviděl nahou. Ukážu se mu pouze dokonale zapouzďřená. Možná koupím závěsy a odsunu je jenom jednou denně na pár nestřežených chvil, ledabyly, pokaždé v jiný čas a pak zas neprodyšně zatemním, nedovolím nic. A možná tady dokonce budu bydlet s tím neznámým mužem, v jehož bytě Jan teď právě žije — kam by taky šel? A on teď bude mému tělu nastavovat župan, on teď bude střežit moji cudnost před Janem. I to by koneckonců šlo, usmívá se Soňa sama pro sebe. I to by šlo.

Jan si balí věci do batohu a odchází. Na týden. Ne za protější okna. Dál. Do jiné země. Odchází už celé dopoledne, pojídá rybízový koláč, zahleděn na okna. Měli jsme koupit ty závěsy, říká, před tou cestou. Listí letos opadává dřív. Soňa si účastně povzdychne a doprovází Jana ke dveřím. Zahrne ho polibky a přeje si, aby byl za minutu zpátky anebo aby jí za pět minut mával z protějšího okna. Ale nestane se jedno ani druhé, a jí tedy nezbude než si na jeho nepřítomnost pomaličku zvykat. Soňa si vzpomene, jak proti tomu dříve protestovala, jak protestovala proti veškerým zvykům, jak se bouřila. Teď už se bouří jen trošku a mlčky, zpraktičtěla a zvěcněla. Nanejvýš se otřeše při představě, jak jim dříve postačila jedna úzká postel a jak si v každém dalším bytě našli postel širší a širší, až teď na sebe skoro nedosáhnou. V objetí už téměř neusnou. V objetí se jim už nepodaří usnout, neboť není třeba šetřit místem. Rozpojila je touha po pohodlném spánku.

Musíme žít na malých plochách, abychom se dotýkali? hořekuje Soňa. Jsme přesně uprostřed té cesty do pekel. Vybaví si páry, které si hoví na svých oddělených lůžkách ve svých oddělených ložnicích. Soňa ne-souhlasně zavrtí hlavou, ale nevydá ani hlásku, nezvedne ruku v rozčileném gestu. Zadívá se z okna. Ale nepomyslí na muže, kterého tam někde Jan cítí, nepomyslí na dvůr zastavěný dílnami a harampádím, neposlouchá řezavý křik strak. Myslí na to, a představuje si to jako scénu na divadle, jak rozdychtěný muž povalí ženu na postel, klekne na ni, roztrhne jí šaty (nejlépe červené,

saténové, s hlubokým výstřihem), pár vteřin si prohlíží její obnažená ňadra, pak ji cípem látky zakryje a se slovy „To znám“ z ní otráveně sleze. Kolikrát Jan viděl tohle tělo a mohl říct: „To znám“ a odejít? Neřekl to nikdy, ale mohl si to pomyslet, vidí ho tak často, že by ho třeba už vidět nemusel.

Soňa vstane z křesla a setře se ze sebe župan. Rychle se převléct a pracovat, jinak tu neděli prosním v té zvláštní mrzutosti. Zůstane-li v županu přesčas, zkracuje si den, župan ji drží v polospánku, nutí jí plané myšlenky, bez kterých by se obešla. V županu nelze zastat žádnou práci. Kdyby ano, už dávno by se pracovalo v županech. To víc lidí pracuje bez županu, víc lidí pracuje nahých.

A já můžu dneska taky pracovat nahá, řekla si Soňa. Když tu Jan není. A rozjařila se. A taky se můžu procházet před okny — nahá. A zkusila se vlnivě projít před okny — nahá. A taky se můžu vyklonit z okna — nahá. A posunula ke straně dva květináče a otevřela okno a skutečně se vyklonila — nahá. A taky můžu tomu někomu tam naproti, když tu Jan, kvůli kterému to nemůžu, není, zamávat — nahá, a na dálku poslat polibek — nahá. A rozjařená, rozesmátá zamávala tam někam naproti — nahá, a aniž se podívala komu, poslala tomu někomu naproti vzdušný polibek — nahá.

Ale když zavírala okno, všimla si jakéhosi stínu, tam naproti, v okně, a když zaostřila, spatřila muže, ještě mladého, celkem pohledného muže, který tam přece nikdy být neměl, a přesto tam byl. Viděla ho, zhmotnělý přízrak a legendu, Janovo strašidlo, viděla ho, jak klečí

na parapetu, protože právě myje to svoje zadívané okno, klečí vedle kýblu s teplou vodou a saponátem a dívá se velice překvapeně, téměř až vyděšeně, s ústy dokořán: To neznám.

Soně se rozbušilo srdce a prudce okno přibouchla, až se sklo málem vysypalo. I přes ten zvuk a přes hučení v hlavě uslyšela zvenčí jakoby výkřik. Řekla si, že ji možná volá zpátky, ale tomu přece nesmí věnovat žádnou pozornost, a otočila se k oknu zády. Ještě rozrušená, ale přece jen klidnější, odešla do ložnice. Navlékla si kalhotky i podprsenku, rozhodnutá nevynechat ani jediný díl spořádaného oblečení, barevné ponožky, které nosívá jen doma. Seprané a obnošené kalhoty a vytahané zelenkavé tričko stáhla z opěradla židle, kam je včera odložila. Už se tam nepodívá, rozhodla se. Never more. I kdybys škemral.

Rozevřela příslušnou knihu na příslušné stránce. Ale jako by pořád nahá stála u okna, vrací se jí totéž. Udivený výraz myče oken. Třeba mě ten člověk jindy nesleduje, třeba jen potřeboval umýt okno... Jak jsem si mohla myslet něco takového? Že mě sleduje? Že na mě číhá? Má spokojený vlastní život a nemá zapotřebí krást lidem z oken soukromí. A když se zahlédla ve skle knihovny, připadala si zoufale nepůvabná. I oproti knihám. Oproti těm knihám zvlášť.

Soňa se musela situaci zasmát. Jak se nestyděla, jak se bezostyšně, ano, to je to správné slovo, jak se bezostyšně vystavila cizím očím, jak se producírovala, a to je nutné rozkošnický slabikovat, aby vynikla ta vzácnost,

pro-du-cí-ro-va-la před oknem a jak on z toho okna málem vypadl. Je vyloučené, že by se díval na něco jiného. Díval se na ni, až málem vypadl z okna. Možná ten pohled nebyl tak docela obdivný, možná byl jenom zvědavý, ale co. Musí si přiznat, že ji to těší. Obvykle neusiluje o to, být centrem pozornosti. Vždycky když o to usiluje, vymstí se jí, že si věřila. Ale občas je příjemné, když na sebe pozornost strhne, aniž o to usiluje. Občas to příjemné je, ať si nenalhává opak. I když — těch nepříjemných případů je víc. Samozřejmě. Musí si přiznat, že když se sama sobě líbí a připadá si přitažlivá, přála by si, a přijde jí to logické, že tamten muž zakopne, když se po ní ohlédne, tamten zas narazí do sloupu, jiný spadne z kola (z lešení také může, proč by ne), další nabourá, klempíř spadne ze střechy a dlaždič se klepne kladívkem přes prsty. Velice silně. Jako by se přitažlivá rovnalo zkázonosná. Tak zvrácené má představy. Jen jít a vrhat do neštěstí. Nemusí to být smrtonosná chůze, ne, to nevyžaduje, ale rozhodně musí něco způsobit. Protože když nic nezpůsobí, jako by nebyla. A jsou takové chůze. A takové vztahy. Což jí připadá vůbec nejdopudivější. Lidé, kteří spolu žijí, aniž si cokoliv způsobují. A nemusí to být zrovna pád ze střechy.

Vzpomněla si na svého známého, na pravé ruce mu chybí špičky prstů — prostředníček nemá jeden článěk, ukazováček dva. Na tom by nebylo nic zvláštního. Ale jak o ně přišel! Soňa se vždycky rozněží, když si to představí. Je to tak fantasticky krásné... Někdy se tím doslova opájí. Totiž: vyráběl dárek svojí ženě. Pospíchal,

aby to stihl — snad podložku pod hrnec nebo kuchyňské prkénko, chvilku se nesoustředil, to asi myslel na její budoucí radost, a ohobloval si tři články. Už to samo o sobě je pěkné a nadosmrti to ty zkrácené prsty osmyslní. Může si snad vyčítat, že práci nechal na poslední chvíli, ale úsilí, které do ní vložil, bylo upřímné a opravdové. Už to samo o sobě má význam. Ale připočtěme k tomu ještě den, kdy se to stalo, a okouzlení nemá konce. Stalo se to o Štědrém dnu před štědrovečerní tabulí (krátce před tím, než měli všichni zasednout ke štědrovečernímu stolu)! To byl pak dárek pro ženu — ohobloval si pro ni dva prsty!

Sotva se Soňa dojala, oblékla se do domácích šatů a rozhodla se, že si přichystá práci na zítřek, aby si pak ve spěchu nemusela „hoblovat prsty“ — ne že by to odmítala, ale nešlo přece o dárek Janovi, jen o obyčejné zaměstnání. Jenomže jakmile usedla a zapnula počítač, hlava se jí obrátila k oknu — bylo to jako nedokončený rozhovor.

Protější okno zůstalo dokořán, ale nepostřehla v něm žádný pohyb. Schoval se, ví, že ho bude trošku vyhlížet. Teprve teď si ale všimla — spíš periferním viděním — převráceného kýble na parapetu. Mydlinková voda ještě pořád stékala přes okraj na zeď, aniž někdo projevoval snahu o nápravu. Jsou to ale divné způsoby, vylévat špinavou vodu z okna. A hned se jí muž trochu zprotivil. Ale zároveň ji začínal přitahovat novou silou. Jan by po sobě nikdy nenechal takovou spoušť. A taky by nikdy nemyl okna, ušklíbla se Soňa. Třeba je tamten jenom roztržitý... Utíkal k telefonu nebo otevřít, převrhl kýbl a ještě se nevrátil. Třeba. Sledovala protější okno

a užívala si, že beztrestně. Jestliže ji ale upozoruje, až se vrátí, jak mu to asi vysvětlí? A má mu vůbec něco vysvětlovat? Co kdybych taky začala mýt okna a on by taky myl okna a mohli bychom na sebe pokřikovat jako myči oken? Pokřikovat přes dvůr — z okna do okna jak pavlačové baby. Ty už skoro nejsou — pavlačové baby. Anebo jsou, ale bez pavlačí. Pavlačové baby jsou. Ty nevymírají. Soňa se s úsměvem zadívala na protější dům. Mohly by tu být pavlače. Bylo by to hezčí. Ale zas ty pavlačové baby... Tak je lepší, že tu nejsou pavlače a jsou tu stromy. Třeba ten jasan před našimi okny, kvůli kterému nemusíme kupovat závěsy, nebo ten strom naproti. Co je to vlastně za strom? Soňa zaostříla na listy protějšího stromu, jsou zpeřené, ale jasan to není a akát by také poznala. Co je to za strom? ptala se Soňa nějaké neviditelné mluvící encyklopedie. Ráda by otevřela nějakou viditelnou, ale copak může strávit odpoledne hledáním jednoho pitomého stromu? Jan by strávil odpoledne hledáním jednoho pitomého stromu, pro něj by to byla dobrodružná výprava za poznáním a ten čas by si nevyčítal ani náhodou. Dívala se na ten strom a už se rozhodla, že nechá strom stromem a kýbl taky, okno jakbysmet a muže každopádně, když uviděla něco, co ji ujistilo, že nemůže. Na jedné krajní větvi, zhruba uprostřed velké koruny, ačkoliv nemohla ze své pozice vidět strom celý, a tudíž ani přesně odhadnout jeho velikost, zahlédla něco červeného. Intuitivně zkontrolovala kýbl — pořád ležel na parapetu, ale voda z něj už netekla žádná. Teď si byla naprosto jistá, že je to hadr na umývání oken. Ten, kterým

před pár minutami muž umýval svá okna. Ještě jednou se podívala na převrácený kýbl. Zatočila se jí hlava. Připadalo jí to tak fantastické, že to nemohla být skutečnost, a zároveň to skutečnost být musela. Protože co je fantastičtější? Už kolikrát si přála, aby to, co se stát může a co se stát nemůže, bylo stanovené jasně, aby mezi tím a tím vedla jasná hranice. Ale jako by ji nikdo nechtěl vyslyšet, i když je to tak bezvadný nápad. Pořád jde o hranici dohodou, kdekdo ji posunuje nebo zkracuje, není v tom žádný řád! A přitom jasně cítíme, co se stát nemůže, co se stát může, co se stát mohlo a co rozhodně nikdy. Co tenkrát viděla, když sledovala muže, jak opatrně našlapuje, přechází po římse muzea z jednoho okna do druhého? V černé kukle, s naditým igelitovým pytlím? Byla to loupež? Za bílého dne? To nemohla být loupež před tolika svědky. Spíš umělecký akt anebo sázka. A možná taky film. To nemohla být loupež. Anebo ano? A tohle? Stalo se to, nebo si to špatně domýšlí?

Odvrátila se od okna. Něco bych přece slyšela i přes zavřené okno, řekla si Soňa. Nějaký křik — ten jeho nebo ostatních, spousta lidí je přece v tuhle dobu doma. Nemohl jen tak bez povšimnutí... Něco bych slyšela.

Spustila počítač. Ale pořád se nesoustředí. Znervózuje ji, že nic neslyší. Vůbec nic. Teď je to jiné ticho, ale ticho o to horší. Jak se to dozví? Že se to stalo — že se to nestalo? Půjde tam a zeptá se. Ale ví, jak se ten muž jmenuje? A na co se bude ptát? Nic přece neviděla. Jen převrácený kýbl a hadr na stromě. Okamžik, kdy se to

mohlo stát, propásla. Prosím vás, nevypadl v tomto domě nějaký muž z okna? Mám o něj strach... A proč o něj máte strach? Jste příbuzná? Ne, dnes jsem ho viděla poprvé. Pak vám nemůžeme podat žádné informace, řekne domovník nebo lékař anebo policajt. Pronesou tu větu (možná všichni naráz) a vykážou mě ven bez ohledu na to, jestli informace nemám třeba já... Co oni vědí? Já vím víc. Jako pachatel.

Otevřela složku s rozpracovanými soubory. Ale nemohla si vzpomenout, čím vlastně v pátek skončila a čím dnes chtěla začít. Musela se zase stočit k oknu. Nečekala žádnou změnu. Chtěla jenom oddálit své povinnosti. Proto ji překvapilo, když změna nastala. V okně teď byla natažená červenobílá páska a za ní se mihl muž v uniformě. Muž v policejní uniformě. Co to znamená? Soňa si musela rukou zakrýt ústa, aby nevykřikla. Zpotila se. Jako by všechna zadržovaná vlhkost naráz vyrazila z pórů. Špatně se jí dýchalo. Zakrývala si ústa a špatně se jí dýchalo. Tak je to celé pravda. Stalo se to! Už o tom nemůže pochybovat. Už nesmí. Je to tak. Kdyby zrovna myla okna, rozčilením by vypadla. Jak mu asi bylo, panebože? Jak mu bylo? Když padal. Co si myslel? Stačil si vůbec něco myslet, stačil si něco pomyslet? Co dělal, když se přibližoval zemi? Co dělal? Dá se vůbec ještě něco dělat? Takové divné chvíle. Takové strašně divné chvíle... A to si je někteří přivozují schválně. Vrhnou se do prostoru a pak se zachrání. Ale on ne. On ne! Mají tam, na dvorku, na opačné straně, taky takový betonový plácek jako my? My máme před okny betonový plácek. Nemají tam třeba

záhon růží? Nebo vysázené keře? Anebo jen trávu? Hustě rostlou, bujnou, svěží, měkkou trávu. Snad ano. Jak to zní na trávě, jak to zní na betonu? Zblázní se. Určitě se zblázní. Chce křičet, křičet bezmocí, ale zakrývá si ústa, aby všechno zdušila. Je viník! Viník!!! Musí dát o sobě vědět. Musí se k tomu přiznat. Možná to vypadá jako nehoda, jako neštěstí, které se čas od času stane. Možná ani nebudou nic vyšetřovat, případ jim připadá jasný. Až ho prohlédne patolog, shledá, že smrt byla způsobena pádem ze čtvrtého patra, nikoliv kulkami vypálenými z protějšího okna. Nikdo nepomyslí na vraždu. Zranění tomu neodpovídá. Ale Soňa dobře ví, že to byla vražda. Soňa to moc dobře ví. Přece si přála, aby kvůli ní muži padali ze střech, z kol a třeba rovnou do kanálů. Přece si to přála! Chtěla tak potvrdit své půvaby a teď se jí to přání vyplnilo. Nahlédla celou jeho temnou hloubku. A zřítíla se tam.

Když Janovi něco spadne, když něco upustí, když něco provede, vykulí oči a řekne: Jejda. Co ale říct, když někoho, čirým nedopatřením, spíš jaksi nepatříčně, zabijeme? Soňa by nejradši řekla: Jejda, zatvářila se provinile a za pár minut na to zapoměla, protože se přece dějí horší věci. Jenomže horší věci už se nedějí. Pro tuto chvíli. Horší věci už se nemohou stát. Proto Soňa nemůže říct jejda, proto na to nemůže zapomenout. Nevinné jejda je jí už jednou provždy odepřeno.

Ještě se naposledy podívá do protějšího okna a strne. V okně teď stojí žena, žena v turbanu. Opravdová žena, pomyslí si Soňa, neboť pouze opravdové ženy jsou s to uvázat si turban. To Soňa nikdy nesvedla, vždycky

ručník jen tak podivně zamotá, že se jí stejně hned rozváže. Turban je obraz duše, řekla si Soňa, podobně jako stůl. Žena v turbanu zamyšleně hladí parapet, dívá se na své ruce. Vedle ní převržený kýbl. Všimne si ho a narovná ho. Potom se trochu vykloní z okna, rychle si zakryje ústa oběma rukama a běží do nitra bytu. Červenobílá páska zůstala neporušená. Takže na beton, pomyslí si Soňa. Na beton, ne na trávník, hlesne hlasem, který nepoznává.

Jeho žena ho teď uviděla poprvé od chvíle, kdy vyšla z koupelny. On šel mýt okna a ona si šla umýt vlasy, v přívalu vody nic neslyšela. Vypnula vodu, sprchu obtočila kolem kohoutků a pečlivě si uvázala turban. Ještě si ani nerozetřela všechen krém, zůstala jí bílá šmouha na čele a na bradě, a slyší domovní zvonek. Teď? Dneska? Proč? Žena nespíchá. Možná ani nechtěli zazvonit na náš zvonek, možná se spletli. Anebo chtějí jen do domu, nacpat nám do schránek letáky. Proč bych otvírala? Žena si jemnými hbitými prsty soustředěně vmasírovává krém do pokožky. Nemusí spěchat. Je neděle. Ale zvonění se opakuje. Žena se ušklíbne. Ne, chci mít klid. Zvonek teď drnčí stále neodbytněji a žena únavou zavře oči a jemným potukáváním si masíruje obličej, ne, nikdo ji nedonutí, aby zrychlila, nikdo ji nedonutí, aby tu zklidňující proceduru ukončila. Nikdo! Spěchá celý týden, jen co otevře oči až do chvíle, než je zavře. Nebude spěchat, když má volno. Prostě ne. K tomu ji nikdo nedonutí. Zvonek teď drnčí nepřetržitě.

„Zasraný parchanti!“ uleví si a je jí jedno, jak jsou ti parchanti asi tak staří. Odtrhne se od zrcadla, zanechá

masírování a mastnou rukou chytne za kliku. „Nemůžeš otevřít, když já jsem v koupelně?“ zakřičí vztekle. Reakce žádná. No dobře. Zamíří ke dveřím. Už málem bere za kliku, přestože parchanti zvoní určitě dole, a stačí tedy zařvat do domovního telefonu, ale tu si vzpomene, že je odlícená. Totálně, důkladně odlícená. Radost jim dělat nebudu. To teda ne. Vráť se do koupelny. Alespoň linky pod oči. Rychle si pod ně čmárne. Teď může otevřít a zařvat: „Nechte ty zvonky na pokoji, parchanti zasraný. A vymajzněte odsud, nebo si vás podám!“ A otevře rázně ty dveře s tím, že jen seběhne dolů, ale pak úlekem zacouvá zpátky do bytu a položí si ruku na srdce jako nějaká stará ustrašená ženská.

A muži v uniformách, jsou dva, jí řeknou: „Váš manžel vypadl z okna. Máme hlášení.“

A ona vyděšeně hlesne a přitom kroutí hlavou. „Ale on je přece doma. Z žádného okna nevypad.“

Soňa to všechno vidí a zakrývá si oči. Ubohá žena. Kdo ji utěší? Vždycky měla strach z výšek. Ve čtvrtém patře byt nechci, říkala. Kupme ten ve druhém. Když člověk spadne z druhého, dá se to přežít. Já už výš nechci. Neboj se, chlácholil ji manžel. Jestli jde o okna, budu je mýt já. A na to si žena vzpomene, když jí to policisté trpělivě opakují. Váš muž vypadl z okna, vypadl z okna, vypadl z okna... Víc říkat nemuseli, bylo to jasné. Tohle je přece čtvrté patro. Než si to srovnala, natáhli před okno červenobílou pásku. Zatřásla hlavou a zamířila tam, k místu neštěstí. Jeden z nich jí zastoupil cestu, ale druhý mu naznačil, aby šel stranou — neskočí. Jen se

chce přesvědčit. V tu chvíli Soňa zahlédla ženu v turbanu, jak hladí parapet. Musím za ní, řízlo to v Soně.

Musí tam jít. Alespoň se jí omluví. Řekne: „Promiňte, že jsem vám zabila muže.“ Kousne se do rtu, sklopí oči a pokrčí rameny: „Mně se to občas stává.“ A navrhne výši odškodného. Jenomže co když se žena ušklibne? Co když se ušklibne s vědomím převahy té, která si dovede uvázat takový turban, jaký se nerozváže, ani když se vykloní z okna a spatří svého muže mrtvého? Co když si Soňu pohrdavě změří od hlavy k patě a od paty k hlavě a utrousí: „Co vy mi chcete dávat? Taková chudinka! Taková chudinka by nesvedla zabít mého muže...“ A Soňa jen ponížene vycouvá ze dveří a rozpláče se na schodech, protože ta žena vyřkla její pochybnosti. Kvůli ní muži nepadají z oken. Jak jen tomu mohla uvěřit? Nepatří mezi ženy, o kterých se sní. Je ženou, se kterou se žije.

Možná se prostě lekl. Možná si okouzlení spletla s úlekem a úžas se zhnusením. Jestlipak mu ten poslední výraz ztuhl na tváři? Nemohla by se na něj podívat? Než ho naloží do pohřebního vozu... Přesvědčit se. Jako se tamta přesvědčila, že je mrtvý. Musím tam jít, bodlo to v Soně. Musím ho ještě jednou vidět, říká si Soňa a mechanicky se převléká s pohledem upřeným na ženu v turbanu v protějším okně. Ještě se učeše. Nepokládá si otázku proč, ale učeše se. Už by měla jít, ale zdržuje se před zrcadlem. Rozhodne se opravit si černé linky pod očima a obtáhnout si rty rudou rtěnkou. Jdu přece za ženou, pomyslí si. Za ženou, která si mě pohrdavě změří: „Ne, vy byste nebyla schopná ho zabít.“ Soňa přejde do ložnice a převlékne

se do svého nejvyzývavějšího trika. Pak stáhne džíny a vsouká se do přiléhavé sukně nad kolena. Tuhle kombinaci skoro nenosí. Jan to nemá příliš rád. Z krabice vyndá vysoké černé kozačky z lesklé kůže. A tuhle kombinaci nenosí už vůbec. Ale je přece vražedkyně. Ať jí tu myšlenku nikdo nebere. Nemůže být nikdy nebezpečná? Proč má být jenom neškodná? Tohle je sakra vážné...

A je velmi smutné, že Jan se tomu bude smát. Až mu to řekne, začne se smát a štípne ji do tváře: „Jdi ty. Co si to vymýšlíš? Ty ses tu beze mě nudila?“ A bude to ještě horší, než kdyby ji do tváře štípala ta žena. Ta může mít ještě nějaké pochybnosti, které na sobě za žádnou cenu nedá znát. Ale Jan? Ten žádné pochybnosti nemá. Ten si je prostě jistý, že ona by ničeho takového nebyla schopna! Odhání ji od okna proto, aby nikdo neublížil jí, ne proto, aby nikomu neublížila ona. Ten se bude divit, až najde byt prázdný, pouze se vzkazem, že sedí v cele předběžného zadržení a vrátí se až za několik let, ať se zařídí podle svého a hlavně ať koupí závěs, protože jasan už je málem opadaný. A rozhodně mu nenapíše, že ten závěs si má koupit hlavně kvůli ženě tam, na druhé straně, kvůli ženě za oknem, z které Soňa udělala vdovu, a která by se tedy mohla Soně pomstít na Janovi.

Soňa na to nechce myslet, ale musí. Chtěla by se podívat na mrtvého Jana, na výraz, který mu ztuhl na tváři? Soňa se roztřeše. Netušila, že to takhle skončí. Ona půjde do basy a Jana zavraždí ta žena stejným způsobem jako Soňa toho muže. A to všechno jenom proto, že byli liknaví a nekoupili závěs.

volání hálek

Přívětivý úsměv se teď vůbec nehodil k jeho tváři, jako by se v něm cosi rozbilo a on to nedokázal sklížit, ať dělal, co chtěl.
— Fjodor Michajlovič Dostojevskij, *Idiot*

V příšeří dílny mnul Richard v prstech rozčepýřený bedeguár. Byla to vlastně jen koule nedovyvinutých lístků. Na keři bedeguár ohnivě zářil. Pod lampou rozehrál škálu barev. Richard z řady pečlivě vyrovnaných nástrojů bez váhání vybral skalpel. Položil bedeguár na pracovní stůl a hrot skalpelu vrazil tam, kde tušil střed. Dál se nedostal. Bedeguár byl příliš dřevnatý. Richard použil pilku. Jednu larvu samozřejmě přeřízl. Smetl ji pilkou do kýblu na odpadky. Ostatní larvy se choulily ve svých komůrkách, ošívaly se a vrtěly, zaznamenaly světlo. Richard popadl fotoaparát, udělal pár makrosnímků, pak zhasl a probuzené larvy nechal, jako už tolikrát, na stole.

Potichu za sebou zavřel dveře, zamkl a klíč schoval do zadní kapsy džín. Po schodech dovedl našlapovat tak tiše, že kolem Emy, rozvalené před plazmovou obrazovkou, nepozorovaně proklouzl. Těšil se, až pošle fotky Drabčíkovi a do předmětu zprávy vyplní svazáček: Úkol splněn! Na splněné úkoly si potrpěl.

Jinak nic zvláštního nepocítoval. Nad čím se Drabčík tak rozplýval?

„Před prvním řezem celý hořím,“ sděloval mu. „V jakém stadiu je asi zastihnu? Kolik jich tam bude? Není tam s nimi nějaký komenzál? Říkám vám, Richarde, krev mi vždycky tepe ve spáncích. U dubových hálek se ještě ovládám, už jsem jich rozřízl tolik, že nemohu nějaké zásadní překvapení čekat, ale u růžových hálek, tedy bedeguárů,“ vyslovoval rozkošnický, „se neznám. Jako byste udělal příčný řez domem a mohl si detailně prohlédnout všechny jeho skuliny, včetně jeho obyvatel. Jako byste pronikl do lůna nově objevené planetky! Nate,“ řekl tehdy Drabčík a třesoucí se rukou Richardovi obřadně podával bedeguár velikosti broskve, „zkuste si to a pochopíte.“

Richard dar přijal věcně jako reklamní předmět z tiskové konference a slíbil, že to zkusí. Obvykle naházel reklamní vzorky do zásuvky a po čase je vyhodil, ale Drabčíkovu nadšení, na rozdíl od nadšení nejrůznějších píáristů, ke svému údivu slabošsky podlehl. Měl z něho zvláštní potěšení. Málokdy viděl tak zaujatého člověka. Navíc zaujatého tak bizarními útvary na rostlinách. Mluvil-li o něčem jiném, pohasl. Mluvil-li o hálkách, svítil. Richard si taky přál svítit.

Za Drabčíkem přijel především kvůli jeho architektuře. Rozhovor se odehrával v podivné okrové boulovité stavbě přilepené ke střeše běžné železobetonové kancelářské kostky. Richard stavbě familiárně říkal „nador“, Drabčík to poopravil na něžnou „zduřeninku“.

„Berte to třeba jako zaklínání. Ale nemysleme hned jen na rakovinu.“

Když Drabčík plynule přešel ke svému koníčku — hálkotvornému hmyzu —, poznal Richard v Drabčíkových stavbách pouze důmyslné kopie těchto hmyzích příbytků.

Richardův příbytek byl také kopií. Kopii domů nafocených v lifestyleových časopisech, kam čas od času přispíval. Bylo to bezpečné. Nemohl se zmylit, ztrapnit, zesměšnit. I stromy na zahradu nechal vysadit už vzrostlé, aby nemusel přihlížet jejich dospívání a aby se v mlázi nemohla ukrývat potulná zvířata ani lidé. Po setkání s Drabčíkem tam nechal vysadit i dub.

„Brzy se naučíte podle nepatrných dírek určovat, který tvor se z hálky prokousal ven a který zase dovnitř.“

Richarda fascinovala Drabčíkova fascinace. Rád přihlížel Drabčíkovu tetelení a nadsakování, rád mu podával předměty, jež kolem sebe Drabčík rozhazoval, a rád jej upozorňoval na nástrahy prostoru, které Drabčík ve stavu vytržení snadno přehlédl. Hálky mu ovšem zůstávaly lhostejné. Doufal, že se to změní, jakmile vejde se žlabatkami v těsnější kontakt a pochopí, jak hálky vlastně tvoří. Potřeboval nějaký koníček. Ani ve svých čtyřiceti ještě žádný neměl. Šachy byly příliš statické a atletika příliš dynamická. Nerad se potil a nerad vysedával. Sběratelem nebyl už z povahy, pěstitelem a chovatelem také ne, od všeho mu stačil jeden kus. Na čtení si nikdy neudělal čas. Četl pouze rešerše.